

Izdvojeno · Zdravlje

“Tih par sekundi uplašilo me više nego cijeli rat” – doživljaj potresa kod 100%-tnih hrvatskih ratnih vojnih invalida

26. srpnja 2021. · by · Borna Marinić

Hiram Johnson

FOTO: Hrvatska ratna galerija

Prva žrtva rata je istina.

Pratite nas

Najčitanije objave

Domaći igrani filmovi s temom

Za kraj serije članaka o 100%-tnim hrvatskim ratnim vojnim invalidima i njihovom životu u vrijeme pandemije donosimo članak o tome kako su doživjeli velike potrese koji su obilježili 2020. godinu u Hrvatskoj. **Potres u Zagrebu 22. ožujka** razbudio je stanovnike glavnog grada Hrvatske snagom **od 5,5 stupnjeva po Richteru**. Zanimalo nas je kako su 100% HRVI reagirali na takvo buđenje i jesu li te reakcije bile posljedica razuma, instinkta ili nečeg trećeg.

Za vrijeme potresa posebno teško bilo je 100%-tnim HRVI kojima su u ratu stradali donji ekstremiteti, a koji žive na višim katovima stambenih zgrada. Jedan od njih, **Mladen Katavić** pojasnio nam je zašto je tome bilo tako u njegovom slučaju:

Svi u svoje slobodno vrijeme volimo pogledati dobar film, a često ćemo prokomentirati i američke filmove koji itekako znaju u radnjama iskoristiti

svoju prošlost. Iako [...]

👁 17112 📅 30. kolovoza 2019.

10 dokumentarnih filmova o Domovinskom ratu koje možete gledati doma

Kako bi podigao svijest o važnosti mjera opreza vezanih uz opasnost od COVID-19 odnosno korona virusa, portal Braniteljski.hr odlučio se priključiti na simboličan način kampanji [...]

👁 16797 📅 20. ožujka 2020.

Anri Targuš – borac koji je mladost ostavio na bojištu

U svakoj od operacija bilo je mnoštvo akcija – proveli su bezbroj neprospavanih noći u neprijateljskoj dubini, u strahu, gladni i smrznuti uz temperature koje su [...]

👁 13874 📅 2. prosinca 2015.

INTERVJU “Jedan od najboljih prijatelja prije rata, tražio me nakon pada Vukovara da me skрати za glavu”

*Bilo je to za mene jako ružno iskustvo. Uz sva ona granatiranja u ratu koja sam prošao, tek sada **s potresom sam vidio koliko sam „malen ispod zvijezda“**. Situacija kada je zatreslo Zagreb usred lockdowna i kada smo svi morali van je mene podsjetila na to kao da ideš van u minsko polje. Ja sam ostao u stanu. Živim na petom katu i lift zbog potresa naravno nisam smio koristiti jer bi se u slučaju novog potresa našao u još rizičnijoj situaciji. **Dok ja dolje ovakav siđem pet puta se zgrada može srušiti** tako da sam ostao u stanu i čekaao razvoj događaja.*

– Ferenc Kovács

Mađari i Hrvati stoljećima su međusobno povezani, a dobar dio njih živjeli su u zajedničkim državama. Tijekom stoljeća, u

nekima od brojnih migracija, Mađari su [...]

👁 11785 📅 7. listopada 2020.

U Ramu stigao prvi tenk – 18. lipnja 1992.

U Ramu je stigao prvi tenk. Pravo slavlje.

👁 9178 📅 18. lipnja 2015.

Dean Rostohar – branitelj i majstor ratničkih vještina

Dean Rostohar hrvatski je branitelj i bivši pripadnik

Specijalne jedinice policije „Alfa“. Bio je dragovoljac u Domovinskom ratu od 1991. godine, a za vrijeme službovanja [...]

👁 8971 📅 27. studenoga 2017.

Mladen Katavić (privatna arhiva)

Usporedba o izlasku van među ljude u vrijeme korone i ulaska u minsko polje mogla bi dobro opisati i razmišljanje **Joze Miloša**:

*Bio sam doma kada je zatreslo. Živim u Folnegovićevom naselju u prizemnici. Nisam se prepao i **više sam se u to vrijeme bojao korone** i zaraze vani nego samog potresa.*

Baš kao i Katavić, **Dražen Mikšić**, koji kao posljedicu ranjavanja u ratu ima paraplegiju, nije od potresa imao kuda bježati:

*Bio sam doma u zgradi na zagrebačkom Jarunu. Nisam tip koji se boji potresa, više je bila panika u obitelji. **Ja ne mogu nikud pobjeći, u kolicima sam, nemam kuda bježati.** Samo gledam gdje je nosiva greda u stanu i pod nju se sklanjam. Zgrada je novija i nije bilo oštećenja. Ne bih mogao usporediti potres s ratnim zbivanjima. Ovdje ti ide tlo pod nogama i ne možeš na ništa utjecati. **U ratu znaš***

*gdje je linija fronte i tko te napada, a pri potresu si nemoćan. Takva je priroda.
Ljudi su nemoćni i protiv prirode ne možemo.*

Dražen Mikšić (privatna arhiva)

Usporediti rat i potres ne može niti **Ivica Vujica** koji živi u Sesevskom Kraljevu kraj Zagreba i oba velika potresa 2020. osjetio je na svojoj koži:

*Kada je bio prvi potres spavao sam i probudio me je. U prvi tren dok mi je krevet bio u zraku **mislio sam da su došli vanzemaljci**, tako mi je sve djelovalo – nestvarno. Nisam mislio da je potres jer se nije ništa ljuljalo. Petrinjski potres doživio sam u dnevnom boravku, e taj je već ljuljao sve i nije mi bilo svejedno. Hvala Bogu nije to u meni probudilo onu ratnu traumu jer sam psihički jak. Moja logika je **bolje rat nego priroda da se buni**. Kad je potres ne znaš gdje ćeš, a u ratu znaš gdje te neprijatelj napada. **Kada se priroda okrene protiv nas to je katastrofa**, a izazivamo je.*

Ivica Vujica (foto: Darko Perić)

Da je potres gori nego rat, ali i da među njima **ima sličnosti i veze** misli Mladen Katavić:

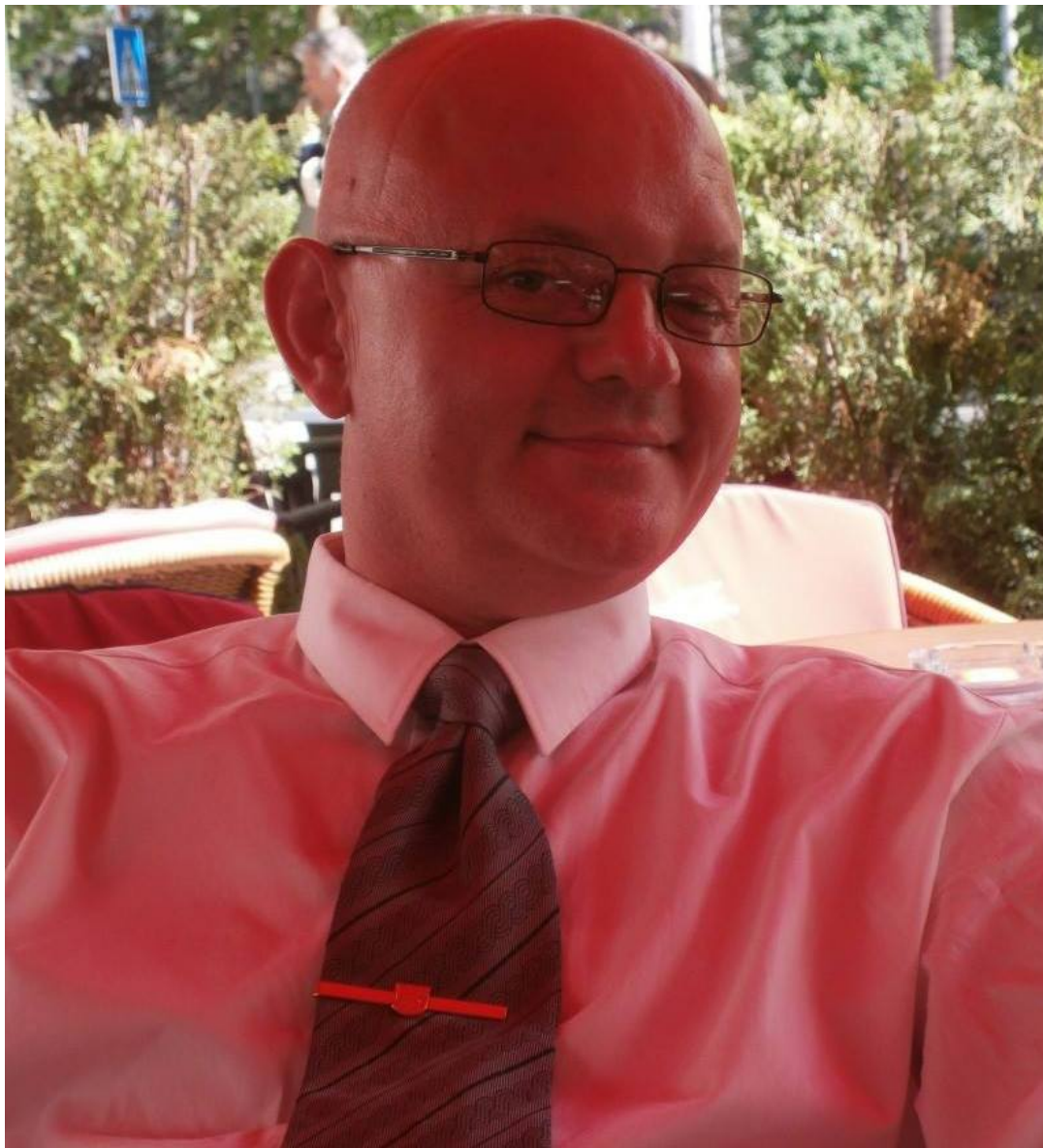
*U nekim trenucima bilo mi je strašnije nego u ratu. Tamo si izložen granatiranju i navikneš se. Ovdje kada te strese i ne znaš hoće li opet i svako malo drhti to stvara traumu. **Slično ratu – u početku te strah, a s vremenom se navikneš.** Koliko god ružno zvuči ratno iskustvo olakšalo mi je u tom smislu. Rat te navikne na loše stvari. Dosta je prijatelja stradalo od potresa u Petrinji. **Miodrag Demo, naš kolega 100% HRVI, izgubio je kuću.***

U Dubravi ispod Markuševca gdje je bio epicentar zagrebačkog potresa živi **Niko Pilipović**. Na njega je potres ostavio snažan dojam do te mjere da je čak probudio i ratnu traumu:

*Najgori su mi bili zvukovi. Zvuk lomljave kao da idu tenkovi. **Moram priznati da me je tih par sekundi uplašilo više nego cijeli rat koji sam pregrmio.** Reagirao sam poprilično izgubljeno. Bilo mi je jako nelagodno nakon tog iskustva ponovno se vratiti u kuću. Na neki način **potres je u meni probudio i ratnu traumu.** Da me nije uhvatio na spavanju možda bi bilo drugačije, ovako je to bilo doista jezivo. Kada je bio petrinjski potres vozio sam se u autu i nisam ga niti osjetio.*

U tom dijelu grada stanuje i **Ivica Mužić** no nije ga uhvatila panika. Pokušao je biti što sabraniji no iskustvo potresa nikada neće zaboraviti:

*Nisam paničar, ali bio sam doma u Dubravi i poprilično se uplašio. Bilo je to kao da se kutija od kartona trese. Odmah sam izišao van. U biti taj potres bio mi je gori nego cijeli rat. **To je nešto nepoznato, ne znaš što će se događati.** Nikad ne znaš kada se ugroza može pojaviti, a u ratu si ipak znao gdje je tko. Tko je paničar njemu je katastrofa, ja nisam, ali opet nije mi bilo svejedno.*

Ivica Mužić (privatna arhiva)

Vojnička stega i iskustvo za vrijeme potresa došle su na vidjelo kod bivšeg pripadnika 1. hrvatskog gardijskog zdruga **Jure Planinića** koji je nakon potresa ostao potpuno priseban:

Živim u prizemlju. Rekao sam ženi neka spremi torbe, moje lijekove, nužne stvari i ako se kroz pola sata ponovi da idemo na more na vikendicu. **Potpuno sam bio miran i staložen** i sve sam vojnički odradio.

Jure Planinić (privatna arhiva)

Panike nije bilo niti kod **Hasiba Alibegovića**. Na prvom mjestu bilo mu je umiriti obitelj:

Za vrijeme oba velika potresa bio sam u Zagrebu, prvi me zatekao u krevetu, a drugi za radnim stolom. Nije bilo panike, samo strah za dijete. Nije ni malo bilo ugodno, iako smo o takvim situacijama razgovarali sin se prepao, što je i normalno obzirom na trajanje i jačinu. **Tek nakon nekog vremena čovjek počne razmišljati kako je moglo biti opasno.** Na žalost mnogi su ostali bez svog doma.

Hasib Alibegović (privatna arhiva)

Kod **Mladena Pavlovića** nije bilo panike, ali straha svakako. Na takvu stresnu situaciju svatko je reagirao na svoj način, a kod dijela ljudi javio se i posttraumatski stresni poremećaj. Razumljivu traumu Pavlović je definirao kao normalnu reakciju na nenormalne uvjete:

*Živim u stanu u prizemlju u Zagrebu. Kada je zatreslo spavao sam. Bio sam miran i kada sam vidio da svi izlaze van i ja sam s obitelji izišao. Nas na zapadnom dijelu grada čak je više petrinjski potres više zatresao. Tko kaže da se osjećao dobro kada je treslo laže jer to nije bila komotna situacija. **PTSP koji se javio kod dijela ljudi je normalna reakcija na nenormalne uvijete.** Isto kao u ratu – samo se budala ne boji. Dok ne zapuca metak bojiš se, a kada se zapuca ne stigneš se bojati nego samo gledaš kako glavu sačuvati. **Potres i korona su nepoznanice i normalno je bojati se.***

Mladen Pavlović s obitelji (privatna arhiva)

Naslovna fotografija – Miodrag Demo u obilasku stradale Petrinje

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

O autoru

Borna Marinić

Magistar povijesti, Radno iskustvo stjecao je u Hrvatskom povijesnom muzeju i na Hrvatskoj radioteleviziji. Autor je nekoliko knjiga i filmova na temu Domovinskog rata. Urednik je portala Domovinskirat.hr te Facebook stranice Dogodilo se na današnji dan – Domovinski rat, također uređuje i vodi emisiju Domoljubne minute koja se svakog dana emitira na Hrvatskom katoličkom radiju.

[Pogledaj sve objave](#)

“Volim putovati Hrvatskom i upoznavati je sa svojim prijateljima. To je s koronom prestalo.” – putovanja 100%-tnih ratnih vojnih invalida za vrijeme pandemije korona virusa

Moglo bi Vas zanimati

Izdvojeno • Zdravlje

Korona nas nije zaustavila.
Sportaš uvijek nađe način...

24. srpnja 2021.

Izdvojeno

Obilježena trideseta
obljetnica SJP Alfa

24. srpnja 2021.

Izdvojeno • Zdravlje

“Kada izađeš van i vidiš da
ljudi žive, živiš i...”

21. srpnja 2021.

Izdvojeno • Zdravlje

Gdje se iskazao, a gdje je
zakazao? –...

20. srpnja 2021.

Domovinski rat • Izdvojeno •
Povijest

Izdvojeno • Zdravlje
“Ja se ne predajem!” –
adaptacija...

Teroristički napadi na policajce sredinom srpnja 1991...

20. srpnja 2021.

17. srpnja 2021.

Domovinski rat – animirani zemljovid

Nove objave

Domovinski rat · Kultura ·
Novosti

Virtualna izložba „Antun
Smajić Smajo – ratne...

Kultura · Povijest

Premijera filma “Od toga
dana...” u Hrvatskom
narodnom...

Izdvojeno · Kultura ·
Povijest

Katedrala sv. Jakova u
Udbini (Krbavi) – ...

Kultura · Novosti · Povijest

Otvaranje izložbe
Hrvatskog povijesnog
muzeja „Mač – ...